

ROČNÍK 8 - ČÍSLO 22

VYŠLO V KVĚTNU 2015

NOVÝ VÝKONNÝ VÝBOR NAŠEHO KLUBU

Výroční shromáždění na svém zasedání dne 6.12.2014, kromě jiných aktivit, zvolilo předsedu, místopředsedu a členy nového výkonného výboru klubu s mandátem na roky 2015 – 2017. Výkonný výbor KVVV Praha má 9 členů.

Na svém prvním zasedání rozdělil výbor odpovědnost a kompetence takto:

Předseda klubu (předseda výkonného výboru): kol. Pavel GAVLAS (1)

- je statutárním představitelem klubu a zastupuje KVVV na veřejnosti
- řídí a kontroluje výkonný výbor a koordinuje jeho práci
- v souladu s usnesením výkonného výboru ukládá úkoly jeho členům a kontroluje jejich plnění

Místopředseda klubu (místopředseda výboru): kol. Pavel BŘESKÝ (2)

- v nepřítomnosti předsedy ho zastupuje
- moderuje členské schůze
- řídí redakční radu občasníku Padáček a provádí jeho technickou finalizaci

Sekretář výboru: kol. Jan ČEJKA (3) (administrativa, archivnictví)

- vede personální evidenci členů klubu, členské přihlášky
- připravuje program a materiály pro jednání výboru a členských schůzí
- předkládá výkonnému výboru návrhy na udělení klubových vyznamenání
- koordinuje úpravy Stanov klubu a Organizačního řádu,
- vede archiv a knihovnu klubu, audiovizuální záznamy (foto, audio, video)

Organizační tajemník a hospodář: kol. Stanislav LACINA (8)

- zpracovává závěry vyplývající z členských schůzí a navrhuje jejich realizaci do usnesení výboru,
- spravuje, eviduje a uchovává drobný movitý majetek klubu, včetně kancelářské techniky
- zabezpečuje místnosti pro jednání výkonného výboru a pro setkání všech členů klubu
- zabezpečuje ubytování a program při společných akcích pro hosty a členy klubu

Člen výboru: kol. Miloš SEMORÁD (7) (kulturní a společenské aktivity klubu)

- navrhuje, organizuje a koordinuje kulturní a společenské aktivity pro členy klubu, včetně mimopražských (návštěva památek, výstav, společných zájezdu apod.)

Člen výboru: kol. Antonín ŠTRAJT (6) (sportovní akce)

- organizuje a zajišťuje účast na dobrovolných akcích členů KVVV na pořadatelských a jiných aktivitách pro získání finančních prostředků na činnost klubu
- navrhuje účast členů na akcích KVV v ČR a na pietních akcích
- spolupracuje při zabezpečování praktických seskoků padákem
- podílí se na organizování kulturní a sportovní činnosti především při reprezentaci klubu v rámci účasti zástupců KVVV Praha na různých soutěžích

Člen výboru: kol. Drahoň TVRZ (4) (pracovní aktivity a praporečník)

- zabezpečuje nákup a výrobu reprezentačních symbolik klubu a jejich prodej
- zabezpečuje věcné a květinové dary pro delegace klubu na přátelské a pietní akce
- uschovává a nosí klubový prapor

Člen výboru: kol. Petr KORB (propagace činnosti klubu, kronikář klubu)

- vede kroniku KVVV Praha
- zabezpečuje fotografickou a video dokumentaci aktivit klubu

Člen výboru: kol. Lumír NĚMEC (5)

Pověření výborem:

Odpovědný redaktor Padáčku: kol. Vlado GAJDOŠ

Účetní (pokladní): kol. Karmela ŠTRAJTOVÁ

PŘÍPRAVA NOVÝCH STANOV KLUBU

Podle nového Občanského zákoníku musí všechna občanská sdružení upravit stávající Stanovy podle nového vzoru. Výbor předkládá členům klubu výpis z návrhu upravených Stanov jako podklad k diskuzi na členské schůzi.

STANOVY SPOLKU

KLUB VOJENSKÝCH VÝSADKOVÝCH VETERÁNŮ PRAHA, z.s.

VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

Spolek „Klub vojenských výsadkových veteránů Praha, z.s.“ (dále jen KVVV Praha), sdružuje vojenské veterány výsadkových jednotek ve výslužbě, v záloze, v aktivní záloze a všechny příznivce vojenských výsadkových jednotek.

Členství v KVVV Praha je dobrovolné. KVVV Praha je řízen a pracuje v souladu s čl. 24 výnosu MO ČR č. 51 ze dne 4. října 1994.

Klub spolupracuje s MO ČR a Generálním štábem AČR se kterým a v jejichž prospěch svoji veřejně prospěšnou činnost vede.

Klub je nepolitickou organizací.

Klubovým stejnokrojem je jednořadové tmavě modré sako, šedé kalhoty, černé polobotky, bleděmodrá košile, tmavě modrá vázanka, červený baret se znakem KVVV Praha, nebo vojenský stejnokroj, pokud jej má člen povolený nosit podle vojenských předpisů.

Klubový stejnokroj se doporučuje nosit při slavnostních, pietních a jiných významných událostech oficiálního charakteru.

HLAVNÍ ČINNOSTI A CÍLE KLUBU

Hlavní činností klubu je sdružovat bývalé příslušníky výsadkových jednotek a příznivce výsadkového vojska, upevňovat kamarádství druhů ve zbrani, pěstovat tradice a rozvíjet historické povědomí o výsadkovém vojsku, jeho válečných i poválečných tradicích, rozvíjet odkaz výsadkářů bojujících i padlých ve II. světové válce, shromažďovat památky a informace o této době a činnosti a uchovávat je.

Propagovat a šířit tradice výsadkových jednotek, probouzet úctu k minulosti i současnosti ve vztahu jak k výsadkovým jednotkám, tak armádě ČR.

Cíle činnosti klubu je dosahováno vnitřní klubovou činností členů klubu, pořádáním přednášek, besed, výstav, edicí klubového občasníku ale i jiných společenských akcí na veřejnosti a pro veřejnost. Členové klubu sbírají a shromažďují dokumenty a materiál vojenského i nevojenského charakteru dokumentující činnost vojenských výsadkových jednotek za války i v poválečné době.

ČLENSTVÍ V KLUBU

KVVV Praha sdružuje vojenské výsadkové veterány – bývalé příslušníky výsadkových jednotek ve službě, výslužbě, v záloze, v aktivní záloze a výsadkové veterány – sportovní parašutisty a příznivce vojenských výsadkových jednotek a parašutizmu.

Vojenským výsadkovým veteránem je ten, kdo vykonával vojenskou službu u výsadkových jednotek ČSLA, ČSA nebo AČR a současně v této službě prokazatelně absolvoval výsadkový výcvik a prováděl seskoky padákem. Výsadkovým veteránem jsou ostatní členové Klubu.

Členství v klubu je dobrovolné a na členství v klubu není právní nárok.

Řádným členem klubu se může stát občan České nebo Slovenské Republiky, který splňuje podmínky uvedené v prvním odstavci a podá písemnou přihlášku. Přijetí schvaluje nejbližší členská schůze, na které se uchazeč představí. Poté zaplatí členský příspěvek a je zaregistrován do klubové evidence.

Členství v klubu zaniká vystoupením z klubu, úmrtím, nezúčastní-li se člen po dobu dvou let žádné z aktivit klubu a neplatí členské příspěvky, nebo nezaplatí členské příspěvky ani v náhradní lhůtě. Členství zaniká také zrušením klubu.

Členové klubu se oslovují kolego, kolegyně a v klubové činnosti si mohou tykat. Jednacím jazykem je čeština a slovenština.

PRÁVA A POVINNOSTI ČLENŮ KLUBU

PRÁVA:

- a) volit a být volen do všech orgánů, které klub zřizuje, nebo do nich deleguje
- b) zúčastnit se všech akcí pořádaných klubem
- c) zúčastnit se všech jednání výkonného výboru o své osobě a jednání, na kterých chce předložit své návrhy výboru
- d) navrhopvat a doporučovat výboru formy a způsoby zlepšení činnosti ve všech oblastech práce klubu
- e) využívat výhod podle zásad výnosu MO ČR č. 51/94

POVINNOSTI:

- a) podle svých možností a zdravotního stavu se aktivně účastnit akcí pořádaných klubem
- b) upevňovat kamarádství a soudržnost mezi členy klubu, aktivně se podílet na shromažďování historických materiálních artefaktů i duchovních tradic, poskytovat materiály do kroniky klubu
- c) platit stanovený členský příspěvek na kalendářní rok.

KDO JE...

Už potřetí byl na výročním shromáždění našeho klubu 6. prosince 2014 zvolen předsedou **GENERÁLMAJOR v.v. DOC. ING. PAVEL GAVLAS, CSc.** Než před šesti roky tuto funkci přijímal poprvé, velice se zdráhal. Stále totiž pracuje, přednáší na Vysoké škole mezinárodních a veřejných vztahů problematiku mezinárodní bezpečnosti. A také argumentoval: jaký já jsem výsadkář?

Ukázalo se však, že jeho volba byla pro klub významným, zásadním přínosem. Jeho zásluhou se KVVV Praha jako první stal právnickou osobou. A dokázal přesvědčit pro institucionalizaci také všechny ostatní kluby, což mělo v té době svůj význam ekonomický a dnes je to podle nového živnostenského zákona dokonce nezbytné.

Někdy začátkem padesátých let bylo rozhodnuto, že chlapci budou chodit „na vojnu“, tedy do „žičkárny“, už od jedenácti let. Experiment trval sice jen tři roky, ale už v tom prvním ročníku se objevil štíhlý zvědavý chlapec, který s chutí nejen studoval, ale také sportoval, gymnastiku dokonce závodně. Později ve Vyšším vojenském učilišti ve Vyškově ho zaujal Svazarmovský parakroužek, do kterého bylo frekventantům učiliště dovoleno vstoupit a seskoky provádět. Gavlas patřil k těm bývalým žičkovákům, které tohle dobrodružství lákalo. Po skončení učiliště pak putovalo se třemi seskoky do Prostějova a do Holešova celkem pět absolventů VVU OJ Vyškov - mimochodem ještě dva z nich jsou členy našeho Klubu – Vojta Kohout a Vašek Mejdr.

Pavel Gavlas se v Prostějově ocitl nejdřív u výsadkové a pak u tarasnicové roty 65. výs. praporu. Ale záhy ho přeřadili k průzkumníkům, kde prožil několik nejmšťastnějších let života, jak říká. Průzkumníci u výsadkového praporu měli trochu jiný výcvik než ostatní, dělali trochu jiné věci, a to bylo něco, co Pavla Gavlase zajímalo a těšilo. Navíc tam přicházeli výjimečně kvalitní nováčci, s kterými byla radost nejen cvičit. Na spartakiádě 1965 všichni dokonale předvedli na složitých konstrukcích složitě sestavy – ke slovu tehdy přišla i Gavlasova gymnastika – k průzkumné četě dostal ještě dočasně funkci tělovýchovného náčelníka praporu s úkolem připravit spartakiádní celek 65.vpr na spartakiádu. Byli mladí, nic nebyl problém...

Po 4 letech ve funkci velitele průzkumné čety přešel jako zpravodajský náčelník na štáb 65. vpr, odkud ho brigáda v roce 1968, společně se „vševojskováky“ Karlem Kubou a Jindrou Starým, jako dalšího zpravodajce z Prostějova, vyslala do Vojenské akademie. Netušil tehdy, že se tam už nevrátí - brigáda stejně jako pluk v Holešově byla v roce 1969 reorganizována na 22. výsadkový pluk a tým

skončila Gavlasova výsadkářská kariéra. Za šest let služby u 22.vb to dotáhl na I. Výsadkovou třídu a pozvání na kurz Instruktora, však už neuskutečnil. Po Akademii nabral kurs do Tábora, kde skončil na operačním sále Zpravodajské správy právě vytvářeného Západního vojenského okruhu. S ČVO „výsadkář“ byl konec a spolu s tím i možnost skákat „na vojně“. Na Svazarm už nebyl čas. Tento čas ale využil k tomu, že začal studovat dálkově vědeckou aspiranturu.

Po dvou letech byl jako major jmenován zpravodajským náčelníkem 9.msd v Českých Budějovicích, aby byl po dalších dvou letech vyslán ke studiu do Akademie GŠ OS SSSR v Moskvě.

Po návratu z Moskvy, v r. 1978, byl jako pplk. gšt. jmenován náčelníkem štábu 2.msd v Sušici, kde právě velel člen našeho Klubu, plk.gšt. Juříček. Na této funkci dokončil studium aspirantury a získal hodnost kandidáta věd (CSc).

Neshoda s ministrem obrany gen. Dzúrem i NGŠ ČSLA, která vznikla po odmítnutí funkce velitele 2.msd, kterou polovina vyššího velitelského sboru ZVO považovala za nezměrnou hloupost a druhá za velkou odvahu, způsobila v r.1981 přeřazení do brněnské Akademie na funkci náčelníka katedry vojenského zpravodajství, čímž se vlastně vyplnilo jeho přání – přejít od „vševojskováků“ zpět ke zpravodajcům, k ČVO, které měl v Prostějově. V Brně byl po delší době povýšen do hodnosti plukovníka a získal titul docenta.

Rok 1989 byl velmi komplikovaný. V září byl jmenován zástupcem náčelníka ZSGŠ gen. Slimáka, avšak již v prosinci mu nabídl čerstvý ministr obrany nové vlády gen. Vacek funkci náčelníka sekretariátu ministra způsobem, který nešlo odmítnout - a ani odmítnout nechtěl. V této funkci byl prezidentem republiky Václavem Havlem jmenován v květnu 1990 do hodnosti generálmajora.

Další osud našeho současného předsedy běžel rychle. V létě 1990 vznikly problémy „co s kontráši“, a protože ministru Vackovi navrhl určité řešení, dočkal se toho, že jej musel sám realizovat. Na konci léta 1990 byl jmenován náčelníkem hlavní správy vojenského obranného zpravodajství (přejmenované kontrarozvědky, bývalé 3. HS MV). Na podzim vystřídal ministra Vacka ministr Dobrovský, transformace bývalé VKR na Vojenskou policii a Obranné zpravodajství byla úspěšně zahájena nově vytvořenými pracovními týmy a nastala možnost postupně neexistující funkci opustit a přejít na nově vytvářené pracoviště – Institut strategických studií MO ČSFR. Prošel konkurzem a stal se jeho prvním ředitelem. Po rozpadu ČSFR se Institut transformoval tak, že pro starého ředitele už nezbylo místo. A jak říká, nebylo o co stát. S takovými ministry jako byl Baudyš, neměl Institut perspektivu – ministr znal všechno lépe a tak byl po roce jako zbytečný přesunut do Brna a postupně ztrácel smysl práce.

V roce 1993, se vznikem nového státu – ČR, odložil k 1. květnu uniformu s výločkami generálmajora, kterou oblékal s takovým očekáváním jako jedenáctiletý chlapec, který chtěl být vždycky nejlepší.

Jako civilista prošel řadou zaměstnání, až skončil jako důchodce opět ve školství, na soukromé vysoké škole.

DAGA MINKEWITZOVÁ

AKTIVITY KLUBŮ VÝSADKOVÝCH VETERÁNŮ

VČS OS KVV BRATISLAVA

Tohtoročná výročná členská schôdza Klubu vojenských výsadkárov Bratislava, sa už tradične uskutočnila v priestoroch areálu Spojenej školy v Bernolákove – „Gaštanka“. Z asi 120 účastníkov schôdze prevládali hostia. Takže 7.3.2015 o 15.00 h som zaregistroval zástupcov všetkých KVV a oblastí na Slovensku, t. j. Žilina, Martin, Banská Bystrica, Šumiac, Trenčín, Prešov, Trnava a domácu Bratislavu. KVVV ČR reprezentovali kluby Prostějov, Zlín, Jindřichův Hradec, Praha – západ, Holešov. KVVV Praha sme potom reprezentovali spoločne s kolegom O. Visingrom. Medzi hosťami boli starí prezidenti KVVV ČR a SR – kol. J. Starý a A. Múdry, nechýbali noví prezidenti kol. J. Čtverák a J. Tuček. Ďalej som zaregistroval ex. starostku Smoleníc p. P. Hornáčkovú, zástupcov o.z. Červené barety, rôznych vojenských klubov,

zväzov a iných. Absentovala prítomnosť zástupcov MO SR. Na jednanie schôdze „dohliadali“ klubové zástavy B. Bystrice, Zlína, J. Hradca a Bratislavy. Jednanie odriadil starý predseda O KVV Bratislava – kol. L. Dubeň Z podstatných vecí – bol predstavený nový „skákajúci“ predseda O KVV Bratislava – MUDr. Ivan Hulín, plastický chirurg, od roku 1994 celkovo deviaty predseda klubu. (*Skákajúci predsedovia sú ešte V. Kavický – B. Bystrica a B. Gažo – Trnava*). Asi hodinová diskusia sa miestami menila na prezentáciu činnosti vlastných klubov. Došlo k spresneniu termínov jednotlivých akcií, napr. Memoriál zakl. výsadkového vojska a vynálezcu padáka Š. Baniča bude v Smoleniciach 3. – 5. 7. 2015. Sprestrením jednania bolo ocenenie žien O KVV BA drobným darčekom a všetkých žien v sále červenými karafiátmi pri príležitosti MDŽ. V rámci jednania prebehla i malá oslava diamantovej svadby (60. r) manželov A. a J. Méhesových. Značnú časť zabralo i záverečné oceňovanie aktívnych a zaslúžilých členov klubov. V spoločenskej časti schôdze spojenej s večerou a druhou večerou – kapustnicou, hrala na počúvanie a pre odvážnych (a odviazaných) už tradične country skupina R. Jareka – Domovina. Skupine „kontroval“ hrou na harmoniku „Miki“ Effenberger. Na stoloch bolo biele víno Aurelius z pivnice L. Hrehu a bol ho dostatok. Bol čas i na nákup lístkov do tomboly (KVVV Praha nepatrilo tento rok medzi „obdarených výhrami“), výmenu výsadkových „drbov“, spresneniu „kto je kto“ ako i nákupu odznakov a výšiviek. Celkovo: kladné hodnotenie a spokojnosť.

VLADO GAJDOŠ

VZPOMÍNKA NA GENERÁLA KARLA PALEČKA V PLZNI.

Ve čtvrtek 12. května letošního roku se v Plzni konala vzpomínka na prvního velitele československých výsadkářů, generála Palečka. Akci organizačně zajistil KVV Plzeň. Pietní akt se uskutečnil u hrobu zmíněného generála Palečka, za přítomnosti zástupců několika klubů výsadkových veteránů a prostějovských výsadkářů. Uctění památky Karla Palečka se zúčastnilo také několik členů KVVV

Praha, kteří společně se zástupci dalších klubů položili ke hrobu květiny.

Po ukončení pietního aktu následoval společný oběd, který plzeňáci zajistili v restauraci Spilka, která je v areálu pivovaru Prazdroj. Po guláši se ale nekonala žádná velká oslava piva. Program pokračoval prohlídkou pivovaru. Ta byla opravdu zajímavá a podpořená skvělým výkladem o současném způsobu vaření piva a povídáním o dobách minulých. Prohlídka končila procházkou ve sklepních prostorách pivovaru, kde opravdu není teplo a tak i závěrečná ochutnávka piva zůstala jen ochutnávku, protože se konala v té obrovské lednici. Jo pivovarníci to mají prostě dobře vymyšlené.

Dobře vymyšlené a zorganizované to měli i kolegové z plzeňského KVV, kterým patří uznání za přípravu a realizaci výše zmíněné akce.

PAVEL BŘESKÝ

VZPOMÍNKY VÝSADKOVÝCH VETERÁNŮ

JAK JSEM POZNAL POLDU OZÁBALA

Když v roce 1956 naši porazili v Moskvě celý tehdejší parašutistický svět včetně domácích, byla to obrovská sláva a pro nás, padákové kandrdasy z „druhé vlny“, to byly postavy z bájí, rytíři bez bázně a hany, nedostižné vzory.

Rok na to jsem jako tříměsíční bažant seděl ve skladu čáslavského letiště na baličím stole, klátil nohama a čekal na příjezd osmsetpětky, abych odvezl padáky pro odpolední směnu na stojánku. Najednou – klika cvakla, dvěře letí – major vchází do dveří – a hned dva! První – náčelník padákové služby našeho pluku (to nic, ten je dobrej), ale za ním? Zpod brigadýrky na mě zírají trochu pobaveně, trochu poťouchle přimhouřené kocouří oči: „Bojíš se mě, kluku, nebo nebojíš?“ To už stojím v lati a trochu se mi klepou kolena; tohle je přece jeden z mých idolů – Polda Ozábal! Jéžiši, co mu mám říct? A tak jsem ze sebe vysypal tu spásnou větu, kterou snad vymyslela na MNO nějaká dobrá duše pro záchranu všech vojáků v rozpacích: „Soudruhu majore, vojín Vejvara. Po dobu mé služby na balírně se nic zvláštního nestalo.“

„Ved' čo by sa vám tuná tak mohlo stať?“ ušklíbnul se spokojeně. Co jsem na to mohl chytrého odpovědět? „Jeden nikdy neví, soudruhu majore.“ „Vidno, že ste bdělý, ale akosi hovorný. Čo robíte v civile?“ „Krajského instruktora para, soudruhu majore.“ A dál už jsme se o vojně nebavili, jen jsme vzpomněli mistrovství republiky v Brně, kde byl ve funkci rozhodčího, zatímco já jsem skončil uprostřed startovního pole.

"No, súdruh vojín," končil oficiálně "bude tu Dakota, tak si zabalte také dva padáky." U sousedního pluku, kde sloužil Pepík Němec, taky krajánek, ale z Budějovic, proběhla inspekce v podobném duchu a na závěr náš zbožňovaný náčelník padákové služby divize i jemu doporučil zabalit si „také dva padáky“.

Protože u pluků bylo PD-47 jen pár, přivezla je Dakota pro piloty už zabalené. Natáhli jsme polní stoly a rozestavili padáky pro jednotlivé výsadky. Byli jsme s Pepíkem štěstím bez sebe, protože si nás Polda vzal hned do první výsadky jako zástřeláky. Po půl roce nucené abstinence nám statika připadala jako koupel v živé vodě, a tak, sotva jsme přistáli, začali jsme si připravovat druhý padák.

„Čo tuná robíte, súdruhovia?“ zazněl za námi Poldův hlas, tentokrát ale s velitelským zabarvením. „Připravujeme se na druhý seskok, soudruhu majore,“ zahlásil jsem. „Vejvara, koľko zoskokov podľa predpisov môže urobiť balič za deň?“ „Jeden, soudruhu majore.“ „No vidíte, ako dobre znáte predpisy a teraz ich chcete porušiť?“ „Ale vy jste nám řekl, že si máme zabalit taky dva padáky!“ V rozčilení jsem přestal i majorovat.

Znovu jsem uviděl ten poťouchle přimhouřený pohled kocoura, který má myš v drápech a už si jenom hraje: „Vejvara, keď sa dobre pamätám, nevravel som, abyste si zabalili tiež dva padáky, ale také dva padáky, a to preto, abyste si zopakovali balenie. Človeče, dajte sem ten padák a vy, vojín Nemeč, mi pripravte ten váš druhý tiež.“

No mohli jste se na něho zlobit? Jestli tahle slovní hříčka byla dílem okamžité inspirace, tak byl Polda v jazykovědě stejný génius jako na padáku.

BOŘIVOJ VEJVARA

Z DENÍČKU SOKOLSKÉ PARAŠUTISTKY

...mé první setkání s parašutismem se datuje od ledna 1951. Jak jsem se vůbec o existenci para dozvěděla – o tom má nespolehlivá paměť mlčí. Faktem je že jsem začala pilně navštěvovat cvičení. Přes tisíce modřin, pohmožděnin a mnohdy přes smrtelnou únavu jsme se doslova probíjely k vytouženému cíli a koruně našeho snažení – k seskokům z letadla. Přesto že jsem nebyla nikdy žádný silák – či právě proto, vrhla jsem se do cvičení s takovou vervou, že za pomoci bezvadného kolektivu celé čety jsem se probojovala ke zkouškám, zatím předběžným, aby byl člověk vůbec připuštěn k seskoku. (Dopadla jsem celkem dobře, neboť podle mých záznamů jsem získala 90 bodů z teorie a z praktického výcviku 82,5 bodů). Byla jsem šťastná a věřila jsem že se konečně dočkám. Pak přišel dlouho očekávaný den. Začalo to slavnostně v úterý dne 15.6. Spolu s ostatními budoucími parašutisty soustředěnými v Pisárkách jsme si postavili stany. Staré vyřazené

jehly s tyčkou uprostřed. Stan jsem sdílela společně s Alenou Mikešovou. Přesně podle předpisu, ba co dím, ještě více a hlouběji jsme vykopaly odtokový žlábek kolem stanu. Podle vyjádření Zuska Gryce se tam mohlo rovnou pokládat vodovodní potrubí. Jak se však zanedlouho ukázalo, byla naše přehnaná opatrnost na místě. Soustředění se totiž konalo přesně na Medarda a ten potvrdil své kvality. Celou noc lilo jako z konve a když jsme ráno v šest po budičku lezly s Alenou ven ze stanu, mohly jsme se v okopu plném vody rovnou umývat. A pak již začal celodenní kolotoč. Rozcvička, umývání, úklid ve stanech, nástup na snídani, vztyčení vlajky, rozchod do zaměstnání, oběd, oddech, rozkaz, osvěta večere, umývání, večerka. A tak se to v neustálém dešti opakovalo i druhý den. Byla jsem zbitá jako pes, ale podle záznamu se to dalo vydržet. Teprve v pátek se počasí umoudřilo a seskoky byly povoleny. Celí rozechvělí jsme jsme porůznu seděli či ležely na okraji letištní plochy a bez dechu sledovaly seskoky. Ale v poledne nastala hodina „H“. Naše četa měla skákat ze čtvrté Dakoty, já sama byla ve druhé pětce třetí. Utažení do padáků, že jsme ztěží dech popadali, nastoupili jsme do letounu. Po připevnění na „drát“ jsme si podle přesně nacvičeného zasedacího pořádku posedali na lavice. Konečně se Dakota vznesla a protože jsme zřejmě vypadali připitoměle, byl dán rozkaz ke zpěvu. Netvrdím osobě že mám absolutní sluch, ale tak falešně zazpívanou píseň jsem ještě neslyšela. A pak to začalo. „První pětka hotovost!“, „Připravit!“, „Vpřed!“. Děcka vypadla a my zděšeně zírali na prázdný obdelník dveří Dakoty. Teď tu byly a najednou nejsou nikde. Ale na další úvahy nebyl čas. „Druhá pětka hotovost!“, „Připravit!“, „Vpřed!“....a už jsem byla ve vzduchu. Šíleně to kolem mě začalo svištět, pak jsem uviděla před očima svoje pevně přitisknuté boty a pak se všechno zastavilo. Bylo ticho a zem se pomalu přibližovala ke mně. Zírala jsem úplně fascinovaná na to, jak se snáším. Protože jsem vážila asi 50 kilogramů odnesl mě proud teplého vzduchu asi dvě stě metrů za letiště do vzrostlého osení. Udělala jsem předpisový kotoul – díky drilu ve výcviku a oběhla jsem vzdouvající se padák. Vysvlékla se z postroje a složila padáky do brašen. Pak jsem si nasadila svou milovanou červenou baretku a kráčela k letištní budově. Šla jsem s pocitem absolutního vítězství k hangáru a zpívala si. Z celého srdce a vůbec né falešně.

Z kroniky brněnského paraklubu

VÝSADKÁŘI V CHRUDIMI ZKOUŠELI NOVÉ PADÁKY

13.2.2015. Tento týden se v Chrudimi konaly seskoky vojáků 43. výsadkového praporu na nových padácích OVP 12 SL. Středeční špatné počasí sice program narušilo, výsadkáři ale o denní ani noční seskoky nakonec nepřišli.

Čtvrtek v půl dvanácté je rozhodnuto. „Jdeme nahoru,“ oznamuje řídicí seskoků nadporučík Martin Kratochvíl. Zanedlouho se už z dálky ozývá burácející zvuk rotoru „mašiny“, jak výsadkáři vrtulníku přezdívací. Na povel a podle rozdělení si každý vyzvedává padákový komplet, který se skládá z hlavního a záložního padáku. Padák před seskokem ještě naposledy kontrolují ti nejzkušenější instruktoři.

„Výsadku na můj povel, na prvního a druhého rozpočítat! První strojí druhého! Strojít!“ Hlásí instruktor výsadkové přípravy praporčík Tomáš Hejda. Jakmile je poslední ustrojen, jde se do mašiny. Každý zná své místo a dveře vrtulníku se tak zaklapávají ve vteřině. Silný rotor zvedá všechny do pětisetmetrové výšky nad zem.

Pak už jen pár posledních pohledů, které si výsadkáři mezi sebou vymění a dveře se znovu otevírají. První výsadek vstává a kotví se k lanu vrtulníku. Instruktor odhaduje správný čas a místo a velí vpřed. Srdce se silně rozbuší a razantní odraz pravou nohou ze dveří mašiny do vzduchoprázdna seskok odstartuje.

Silný vítr hnaný rotorem výsadkáře odtrhne od dveří a zatlačí pár metrů pod vrtulník. „Sto dvacet jedna, sto dvacet dva, sto dvacet tři,“ a silné trhnutí způsobené nalitím vrchlíku ujistí výsadkáře, že je vše v pořádku a že je padák bezpečně otevřen.

Poté následuje kontrola vrchlíku, kontrola zámků, orientace v průletu, orientace vůči zemi a vlastní řízení padáku. Výsadkář padák takzvaně odbrzdí a začne řešit úkol – například cvičné otevření záložního padáku. A pak už se zaměří jen na to nejdůležitější – dopad a přistání.

„Nové padáky jsou oproti starým OVP 80 k výsadkářům milostivější. Větší rozměr plochy vrchlíku zajistí nejen jemnější dopad na zem, ale i menší riziko úrazů,“ chválí padák Martin Kratochvíl.

Možnosti a schopnosti nových padáků testují pouze zkušení výsadkáři. Jejich úkolem je zjistit, zda vojáci mohou bezpečně skákat s výstrojí, batohy, zbraněmi a dalšími součástkami. „Sledují, jak se padák chová při otvírání, letu a dopadu, když je zatížen výstrojí a zbraněmi, které téměř vždy dosahují hmotnosti mezi dvaceti až čtyřiceti kily,“ dodává Kratochvíl.

KLUBOVÝ HLASATEL

POZOR NEPŘEHLÉDNĚTE !!!

PŘIPRAVUJEME AKCI BRDY 2015

V květnu roku 2008 se KVVV Praha vydal po stopách výsadkářů a partyzánů v Brdech. V souvislosti s letošním 70. výročím konce 2. světové války si znovu připomeneme výsadkáře z východu, kteří působili v roce 1945 v Brdech, tedy nedaleko Prahy.

Letošní vzpomínka proběhne bez velkých proslovů a parádních uniforem. Hlavní náplní bude 6 km dlouhá procházka po hřebenu Brd, nad městečkem Hostomice. Do výchozího prostoru ve výšce přes 600 m n.m. se necháme vyvézt a budeme pokračovat pěšky, téměř po vrstevnici, k rozhledně na Studeném vrchu. Po krátkém sestupu se potom dostaneme k autobusu na silnici Hostomice – Dobříš. Účastníci zájezdu, kteří si netroufnou na celou trasu, absolvují asi půlhodinový okruh lesem k jednomu z partyzánských pomníčků, kde za KVVV Praha položí květiny.

Po procházce doplníme na vhodném místě tekutiny, připomeneme si něco z historie a příjemně unavení pojedeme domů. Na posledního opravdu počkáme.

Pro ty, kteří se chystají na červnový pochod do Prostějova, je zmíněná procházka v Brdech povinná, protože se jedná o dobře načasovaný trénink. Akci Brdy uskutečníme v sobotu, dne 6. června 2015.

PAVEL BŘESKÝ

UDĚLENÍ VYZNAMENÁNÍ, MEDAILÍ A BLAHOPŘÁNÍ

Za mimořádné zásluhy o klub udělil výbor KVVV Praha

ZLATOU PAMĚTNÍ MEDAILI KVVV PRAHA

Arm. gen. Petru PAVLOVI

Při příležitosti životního jubilea výbor KVVV Praha udělil

STŘÍBRNOU PAMĚTNÍ MEDAILI KVVV PRAHA

plk. v.v. Jozefu HANÁKOVI, 75 let

BLAHOPŘÁNÍ K ŽIVOTNÍMU JUBILEU

kpt. v.v. Miloši MATOUŠKOVI, 75 let

Všem jubilantům a vyznamenaným blahopřejeme a do dalších let přejeme pevné výsadkářské zdraví.

Medaile a blahopřejné diplomy budou předány na členské schůzi v květnu

MUSELI JSME SE ROZLOUČIT

V lednu jsme se rozloučili s prap. Jiřím SCHAMSEM, veteránem z Afganistánu, který přežil těžké zranění s jehož následky bojoval až do svých nedožitých 43 let. Na jeho poslední cestě, kromě ministra obrany a dalších vysokých celebrit, ho doprovázel přelet Gripenů a bitevních vrtulníků.

Začátkem měsíce ledna nás zasáhla i zpráva o skonu zakladatele našeho klubu a čestného předsedy plk. v. v. Ing. Václava KOUTECKÉHO. O jeho životním díle jsme psali v Padáčku č. 20. Z rodinných důvodů jsme ho nemohli doprovodit na jeho poslední cestě do výsadkového nebe a nepřeletěl ani dron i když si to určitě zasloužil.

PŘIJĎTE, SEJDEME SE

- EXKURZE do let. muzea Kbely - prohlídka padákové techniky - červen
- STŘELECKÁ SOUTĚŽ Holešov – červen 2015
- ANTHROPOID 18.června 2015 v 10.00 hod. Účast na pietních aktech v Resslerově ulici a u Památníku výsadkářů v Technické ulici Praze-Dejvicích;
- POCHOD PO STOPÁCH 22.výs.brigády, III. ročník pplk. Čestmíra Hrbka 27.6.2015. Zájemci se osobně registrují na www.cervenebarety@gmail.com
- 11. ROČNÍK MEMORIÁLU zakladatelů VV a 7. ročník Š. Baniče; 3.-5. července, Smolenice
- VÝROČNÍ SETKÁNÍ VETERÁNŮ v Prostějově, Hamry 20. – 22.8.2015
- SPORTOVNÍ SOUTĚŽ družstev VV v Prostějově - 16.-18. září
- AKCE JEŠTĚD, ve spolupráci s KVV Liberec – střelecká soutěž, IX. - X. měs. 2015
- DEN VETERÁNŮ: 11.listopadu 2015 v 16.00 hod. Účast na pietním aktu u Památníku výsadkářů v Technické ulici Praze-Dejvicích;

*

- ČLENSKÉ SCHŮZE: Klubovna ČsOL ve 4.p. hotelu LEGIE, n. I.P. Pavlova 14. května 2015 v 16.30 hod. a 17. září 2015 v 16.30 hod.;
- VÝROČNÍ SHROMÁŽDĚNÍ 5. prosince 2015 v 11.00 hod. v DAP Praha 6;
- SCHŮZE VÝKONNÉHO VÝBORU 8.6., 10.8., 7.9., 12.10., 9.11., 23.11., 2015 vždy v 16.30 hod. v klubovně v kas. Praha-Ruzyně;
- PRAVIDELNÁ SETKÁNÍ (potlach) členů klubu každý třetí čtvrtek v měsíci od 17,00 hodin v restauraci U PARAŠUTISTŮ v Praze 2 - Nové Město v Resslerově ulici č. 1939/7 ve dnech 18.6., 16.7., 20.8., 15.10., 19.11., 17.12. 2015;

OHLÉDNUTÍ DO NAŠÍ HISTORIE

PADÁKOVÝ VÝCVIK VÝSADKÁŘŮ

Dnes není problém jít si „skočit“ padákem. Inzerátů na internetu kam se podíváš. Pan doktor dá štempl a po pár hodinách instruktáže se „jde na to“. A tak si kladu otázku: proč jsme se dříve tak mořili? Na odpověď se musíme vrátit o pár desítek let do začátků vojenského parašutismu u nás.

Kdo by z mladíků v druhé polovině čtyřicátých let i později nechtěl patřit k paragánské elitě – výsadkovému vojsku - a pyšnit se rudým baretem? Hodně bylo povolanych, ale málo vyvolených. Málokdo z kandidátů tušil, co ho čeká.

Základním předpokladem úspěšného zvládnutí výcviku výsadkáře byla vynikající zdravotní, fyzická a psychická kondice, vysoké volní a morální vlastnosti a také schopnost týmové práce.

Kandidáty čekal velmi tvrdý výcvik. V každém ročním období, ve dne i v noci, v horku, mrazu i dešti, zatížení výzbrojí a výstrojí získávali bojové schopnosti a návyky nezbytné pro úspěšné vedení boje v týlu protivníka. Velmi často si sáhli na

dno svých psychických i fyzických sil. Odměnou jim byl především pocit, že zvítězili sami nad sebou, že to prostě dokázali.

Vojenská služba u výsadkářů nebyla nikdy lehká a promítla se i do způsobu osobního života. To je to zvláštní pouto přátelství, které výsadkáře spojuje.

Komplexní příprava výsadkáře se skládala z různých disciplín podle zaměření výsadkového útvaru a vojenské odbornosti. Společná pro všechny byla tělesná a výsadková příprava. V tomto historickém exkurzu se zaměříme na výsadkovou přípravu, tedy na trénink výsadkáře, jak ho bezpečně dostat z letícího letadla na zem, na bojiště, ve dne i v noci, s výstrojí a výzbrojí.

Způsob výcviku se v průběhu let měnil podle typů používaných letadel, typů padáků a také podle technického vývoje. Výcvik u útvaru metodicky řídil náčelník výsadkové služby (NVS) a prováděli ho velitelé jednotek. Trénink probíhal na výsadkovém cvičišti a v balírně padáků. Nacvičoval se nástup do letounu a chování v něm, výskok z letounu, činnost během sestupu na padáku, přistání za různých podmínek a také bezpečné balení padáků a zásobníků.

Při zrodu výsadkových jednotek v naší armádě výsadkový výcvik kopíroval praxi zavedenou za války ve Velké Británii. Při používání podobné letecké a padákové techniky to bylo pochopitelné. Padák VJ-1 měl konstrukčně danou velkou oscilaci (kývání při klesání) způsobenou střídavým „vyléváním“ přetlaku vzduchu ve vrchlíku. Snížení zranitelnosti nohou při dopadu se řešilo rozložením přistávacího nárazu na větší část těla. Proto se nacvičovalo přistání tzv. kotoulem (pravý, levý, dopředu, dozadu, nouzák). Ten ale neumožňoval mít při seskoku na těle dlouhou zbraň. Proto se používal nožní zásobník.

K nácvikům sloužila i podobná výsadková cvičiště (K1 – Kx), která zavedli váleční parašutisté. Náběhové můstky, hrazdička, houpačky, „ptákoth“, maketa letounu apod. Zařízení si vybudovali svépomocí sami vojáci. Žádná velká technika, pouze sešroubované klády zapuštěné do země a prkna. Nacvičovaly se kotouly na tvrdé zemi a také rychlé vyproštění z postroje (který měl centrální zámek) za silného větru. Cvičilo se dlouhodobě denně, dokud všechny úkony nepřešly do podvědomí vojáků (v dnešní terminologii „drilovaly se postupy“). Padáky se balily centrálně, takže odpadl nácvik jejich balení.

Cvičných seskoků nebylo mnoho. Prováděly se seznamovací seskoky z letounů za dne i v noci a také s nožními zásobníky. V průměru 4-6 seskoků na výsadkáře za rok, hlavně na cvičeních.

Výsadkové jednotky byly doplňovány vojáky základní služby, dobrovolníky z jiných armádních jednotek. Nikdy se ale nepodařilo tabulkový stav naplnit. Tento problém pomáhaly řešit výsadkovým výcvikem branců civilní paraoddíly, které byly postupně zakládány za pomoci armády na území celé ČSR. Také první instruktoři byli vycvičeni v armádě, teprve později je doplňovali výsadkoví záložníci. Výsadkový výcvik byl stejně náročný jako v armádě. Po roce tvrdého výcviku (absolvovaly jej i ženy) byl zakončen dvěma seskoky z letounu. První civilní výsadkové cvičiště bylo vybudováno v Praze na Trojském ostrově, v roce

1949 následoval Zlín a Brno a potom další regiony. Paraoddíly byly začleněny nedříve v Čs. obci sokolské a po zrušení Sokola přešly do Svazarmu. Tam se postupně staly líhni sportovních parašutistů, kteří se brzy zařadili k nejlepším na světě.

Ke kvalitativní změně v padákovém výcviku výsadkových jednotek dochází začátkem padesátých let. Současně se změnou koncepce jejich použití, při zrodu výsadkové brigády a její redislokaci na východní Slovensko se mění i výsadková technika. Zavádí se nový osobní padák PD/PZ-47 s nuceným otevřením obalu padáku. Tento padák čtvercového typu netrpí oscilací a tudíž není nutné přistávat kotoulem. To významně ovlivnilo celou metodiku výsadkového výcviku. Podstatně se zkrátil a nováčci se navíc naučili balit padák pro seskok.

Výsadkové cvičiště s kapacitou pro výsadkovou rotu bylo postaveno z ocelových prvků. Byla tam maketa letounu pro nácvik nástupu do letounu, chování v něm a výskok. Seskokem z třístupňových můstků se trénoval způsob utlumení nárazu při přistání. Na „houpačkách“ se nacvičovalo strojení do postroje padáku, úkony během sestupu a příprava na přistání za zvláštních situací (do vody, do lesa, na stěnu, se zásobníkem, se zbraní a pod.). Novinkou byl trenažér, který umožňoval komplexní nácvik celého seskoku, a postupně přibývaly také makety balonového koše, kluzáku a vrtulníku. (makety Cvičiště doplňovalo zařízení pro nácvik seskoku z balonu - makety vrtulníku) Pro trénink vestibulárního aparátu při volném pádu sloužil např. kolotoč, loopingové houpačky a další.

Novinkou byl výcvik balení osobních padáků a zásobníků. Padáky se balily v balírně na speciálních dlouhých dřevěných stolech nebo v terénu na polních plátěných stolech. K balení padáků se používaly speciální pomůcky (háčky, těžítka, pravítko, rám). Dvojice výsadkářů zpravidla společně zabalila dva osobní a dva záložní padáky. Rozdíl byl v použití padáku na seskok z balonu (bez čecholu), nebo z letounu na nucené, nebo ruční otevírání. Doba použitelnosti zabaleného padáku byla 10 dnů. Poté musel být přebalen. Jednotlivé fáze balení podléhaly kontrole NVS. Nutno dodat, že každý výsadkář měl svůj osobní padák přidělený rozkazem velitele útvaru. Nezastupitelnou úlohu při balení padáků měli rotní instruktoři balení, kteří po seskoku padáky sušili a ošetřovali. Padák měl svůj křestní list, kam se zapisovaly veškeré údaje o jeho použití.

Ve výcviku vystupuje do popředí úloha psychologické přípravy, která je důležitou součástí výsadkové přípravy. Nejvýznamnějším kromě fyzické zdatnosti momentem, který působí na psychiku výsadkáře, je seskok s padákem. Z hlediska psychiky člověka jde při výcviku o tlumení vrozených i získaných reflexů, které diktuje pud sebezáchovy.

Výcvik musí vypěstovat ve výsadkářích kromě fyzické zdatnosti takové vlastnosti, jako je odvaha, odolnost, rozhodnost, ukázněnost, iniciativa, ale i víra ve vlastní síly. Tyto schopnosti potřebuje k tomu, aby při seskoku uměl soustředit celé své vědomí pro řešení jedinečných a mnohdy nečekaných situací, které mohou nastat. To nepopulární, nekonečné opakování cviků na výsadovém cvičišti, vyžadování detailního provedení cviků vytvořilo potřebné reflexy na podvědomé

jednání, kdy povel Připravit! mnohým vypnul mozek. Na závěr výcviku na výsadkovém cvičišti, po přezkoušení, nastal okamžik praktických seskoků.

Jednou z limitujících otázek výcviku v seskocích s padákem se ukázala snaha po dosažení jeho efektivnosti a ekonomiky, které byly ovlivňovány „cenou jednoho seskoku“. Nebylo novinkou, že již za války se v mnohých armádách osvědčily seznamovací seskoky z balonu. Do Československa byly koncem roku 1952 postupně dodávány větší typy balonů UBVS – 1030 (DAG 9). První seznamovací seskoky z balonu se uskutečnily na letišti v Košicích a posléze bylo vybudováno i „baloniště“ v Prešově nad Solivarem. Tam celé generace výsadkářů ochutnaly první seznamovací seskok padákem z balonu. Následně se zde uskutečnily desetitisíce různých seskoků - se zbraní, ve dne, v noci, v létě i v zimě bez mimořádných událostí.

Dovolte abych zde jménem generací výsadkářů veteránů vzdal hold těm náčelníkům, kteří výsadkovou službu u brigády léta organizovali a řídili. Například Miloši Krškovi, Jiřímu Křivanovi, Standovi Blažejovi, Luboši Šulčíkovi a také řadě náčelníků výsadkové služby u útvarů. Představte si piloty balonů, současně i výsadkové průvodce letounů, kteří nás vysazovali. Strávili mnoho dnů a nocí v parnu i v mrazu, stokrát nahoru a dolů. To byli naši balonáři, kteří si zaslouží náš hluboký vděk za naši bezpečnost a za těžkou práci, kterou poctivě odváděli. Za mnohé z nich vzpomenu jména Smolík, Heral, Hrala... a mnoho dalších.

Na seznamovací seskoky z balonu navázaly seskoky z letounů. Pamětníci vzpomínají na dakotu (D-47) a ličko (Li-2) a na dlouhou etapu IL-14. Metodika výcviku se v podstatě neměnila. Rozdíl byl pouze ve způsobu opuštění letounu na různou stranu dveří a to především pro prvního skákajícího. Den před seskokem byl dvojmo sepsán „manifest“ tj. jmený seznam skákajících s čísly padáků, podpisy velitele roty a souhlasem lékaře. Před nástupem do balonu nebo letounu, po ustrojení do padáků následovala kontrola a poučení NVS.

V polovině šedesátých let nahradily „pédety“ kvalitativně nové padáky OVP/ZVP 65 a o něco později OVP 68. Jejich balení a tím i výcvik se podstatně zjednodušil. Výsadkové cvičiště se doplnilo o modernější prvky.

Výcvik parašutisty je časově a ekonomicky vysoce náročný. Závislost na počasí se nepodařilo eliminovat a válečné navigační nepřesnosti snižovaly efektivnost výsadků. Labutí písní velkých padákových výsadků byl rozvoj a masové nasazení vrtulníků v současných lokálních válkách.

Nicméně výsadkové jednotky jako druh zbraně v žádné armádě nezanikly. Z taktických i prestižních důvodů dominují všem speciálním jednotkám. Kvalita nahradila kvantitu a stále si ve všech armádách udržují prvenství.

MILOSLAV JUŘÍČEK

PADÁČEK – Občasník Klubu vojenských výsadkových veteránů Praha. Vychází 3x ročně (ke každé členské schůzi). Bez jazykové úpravy. Redakce a technické zpracování Miloslav Juříček. Tisk Růžena Čermáková. Uveřejněn na webové stránce KVV Prostějov: www.kvvprostejov.wgz.cz v sekci KVVV